

Châng thlan: *Efesi 2:9, 10.*

Zirlâite tân:

Hriat tûr: Isua nun leh thihna kha thil siam zawng zawng hnêna inremna leh inpumkhatna a thlen theihna tûra Pathian thiltum a thlen famkimna a nih dân an hria ang.

Vei tûr: Kristan nei tûra min tih inpumkhatna chu kan neih nâna min pui thei ngaihtuahnate chu an châwm lian ang.

Tih tûr: Kristan malsâwmna pêk a duh chu a famkima an an chan theih nân Krista nêna inzawm reng an tum ang.

THUPUI THEN

I. Hriat tûr: Pathian thiltum tipuitlingin

- A A thil siamte tâna Pathianin thiltum a neih chu eng nge ni?
- B Krista thihna khân kan tân eng thil nge a tih? Kan tâna nghawng a neihte chu ziaak chhuak rawh.
- C Kristan kraws-a a hlen chhuah kha chhandamna ang zâwng chauhin kan sawi thîn tlângpui a. Eng tiang kawngtein nge Isua nun leh thihna khân mi dangte nêna kan inlaichîn tawnaah leh inpumkhatna kawngah nghawng a neih ve?

II. Vei tûr: Inngaihtlâwmna leh thuhnuairawlhna

- A Kristan nei tûra min duh êm êm inpumkhatna chu nei tûra rilru puthmang neih ngâi nia Paulan a sawi chu eng nge ni?
- B Chûng rilru puthmang pawimawh tak takte chu kan nunphung pângngâi ve rêng a lo nih theih nân eng tin nge tan kan lâk ang?

C Mi dangte laka thuhnairawlh taka awm tih hi a awmzia dik tak eng nge ni?

III. Tih tûr: Inzawm renga awmin

A Krista nêna inzawm nih hi eng nge a thatna awm?

B Eng tin nge ni tin hian Krista nêna inzawmna kan neih chhonzawm zêl theih ang?

KHÂIKHÂWMNA: Pathian chuan Kristaah khân thlarau lam malsâwmna tinrêng min pe tawh a. He thu dik mak tak mai hi Pathian faa vuah kan nihnaah te, sual ngaihdamnaah te, tlan kan nihnaah te leh, mi dangte nêna kan inlaichînna chhe tawh tihdam leh a nihnaah te hian a lo lang chhuak thîn a ni. Krista nêna inzawma kan awm reng a nih chuan inpumkhatna thlen thei tûr ngaihtuahna neiin thil kan ti thîn bawk ang.

INZIRTÎR DÂN TÛR

RAHBI 1—Chawk phûr rawh

Bible châng thlûr bing tûr: Efesi 2:19–22.

Thlarau thanna atâna thu pawimawh: *Kristan a kohhranten nei se a duh inpumkhatna chu a taka kan chan theih nân inpumkhatna thlentu Krista nêna inzawmna kan neih chhonzawm reng a ngâi a ni.*

ZIRTÎRTÛTE TÂN BIK: Thuthlung Thar lehkhavute hian Krista chu Kristiante nun laipui ber tûr a nihzia Chiang takin an sawi hlawm a. A thihna leh thawhleha khân chhandamna te, beiseina te leh Kristiante zînga inpumkhatna a thlen theih dân hrethiam tûr te-in min pui a ni. Chuvâng chuan, zirlâi in sawi honaah pawh Kristiante inpumkhatna a thlen theihna tûra Isua nun leh thihhain pawimawhna a neih dân uar takin i sawi dân nia.

A sawi hawn nân: I class member-te hnênah khân zirlâi thupui nêna inzawmna nei thu inthup eng emaw pe la; mahse a awmzia hrilh nghâl mai lo vang che. Anmahnia a awmzia an ngaihtuah chhuah mai theih loh tûr khawpa thu inthup ni nghe nghe bawk se. Chutichuan, a awmzia hriat tumin an sawi ho laih laih ang a. Minute nga emaw vêl an ngaihtuah ho hnu-ah a chhâna tak pe si lovin, a chhâna kâwk thei thu eng emaw sawi hmâwr hmuhsak ang che. Minute rei vak lo chhông chu i thil hrilh hmang chuan a chhâna hriat chhuah han tum ve leh phawt se. Chutah a chhâna dik tak an la hre lo cheu a nih chuan nangma'n i sawi tawp tawh mai dâwn nia. A chhâna i sawi chu eng nge ni a awmzia tih ngaihtuah nân minute rei vak lo chhông hmang se, tichuan a hnuaiia zawhnate hi chhân tum rawh se.

Sawi ho tûrte: Eng vângin nge a thuchah awmzia hriat chhuah theih nâna a hmâwrhmuhna ang thu kha a pawimawh viau? Kohhran chhônga inpumkhatna vawn nun reng hi kohhran tam tak tân chuan a chhâna zawh chhuah chawp tûr zawhna harsa angreng tak (puzzle), rilru pawh tibuai thei fû ang deuh hi a ni a. Eng vângin nge kohhrante kan inpumkhat theih nân Krista a pawimawh ber a ni tih hriat hi kan tual chhông kohhran ðheuha harsatna awmte sut kianna ðangkâi tak a nih?

RAHBI 2—Zawng chhuak rawh

ZIRTÏRTÛTE TÂN BÏK: Efesi khuaa mite hnêna lekhathawn hian chanchin ða awmze tlângpui sawiin, kohhran tâna Pathian hmahlîr, a thiltum tihhlawhtlinna tûra hmangaihna leh inpumkhatnaa thawk chu min hrilh bawk. Efesi lekhathawn hi ngun takin chhiar la, i chhiar pahin kohhran leh kohhran inpumkhatna chu

Krsitaah leh amah nêna inlaichînna neih chhonzawm rengnaah a innghat a ni tih hi uar takin sawi ang che.

ZIR ZAUNA

Kohhrana inñhen hranna a awm thu han sawi nikhua hian thurin emaw, thu dik emaw chungchânga ngaihdân inan lohna lam kan sawi deuh ber ðhîn a. Kan thurin puanchhuahte hi luangrual takin pawm ðheuh thei ila chuan kan inremlohna leh inñhen hranna hi chu a bo mai dâwn niin kan ngâi. Thurin lama inlungrualna chuan kohhrana inpumkhatna a thlen theih nân korî a tûkna chin chu awm tho mah se, thurina inlungrual tlânna ngawr ngawr hi chu inpumkhatna leh inpumkhat lohna awmzia hriatthiamna tûra thil pawimawh ber a ni hran chuang si lo. Inpumkhatna min neihtîr theitu ber chu Isua Krista zâwk a ni.

I. Inpumkhatna Thlentu chu (*Efesi 1:3–14*)

Kohhran inpumkhatna chungchâng hi a thihna leh thawhlelna hmang khân Isua Kristan inpumkhatna a siam a ni tih hriatna tel lo chuan sawi theih a ni lo hrim hrim a. Hêng thil thleng pahnihte hi Efesi khuaa mite hnêna lekhathawn bul lamah pawh Paulan a sawi uar ber a ni nghe nghe. Hêng thute hi Juda-ten an lekhathawn bulţanna atâna an hman ðhin dân pângngâi chu ni tho mah se, a danglamna chu Pathianin kan tâna thil a tih zawng zawngte hi “Kristaa” (“amahah”) ti vek a ni tih a sawi nawn fo hi a ni. “Ama” zâra ringtuten malsâwmna an dawn theih hrang hrangte zîngah hian thlan nih te, ruat lâwk nih te, faa siam nih te bâkah, khawngaihna te, tlanna te, ngaihdamna te leh, kan rochan tûr kan chan ngei theihna tûra chhinchhiahna neihtîr te pawh a tel a. Dik tak phei chuan, Kristaah chuan thlarau lam malsâwmna eng mah hi kan tân ui a nei lo hial zâwk a ni (*Efesi 1:3*).

Thianghlim tak leh sawisêl bova awm tûra thlan kan nih thu a sawi hma hian, chu inlaichînna leh inpumkhatna chu hêng thute inngahna a nihzia a sawi hi ngun takin lo ngaihtuah teh. Pathian chuan amah ang ni tûr leh amah nêna inzawmana nei tûrin min duh a. Pathian nên chuan faa min siamna hmangin kan inzawm a; tin, kan inkâra inlaichînna keh chheh tawhte pawh a tlanna leh ngaihdamna kal tlangin tihdam a ni thîn bawk. Paula hian Efesi 1:9, 10-ah malsâwmna hrang hrang a sawiten rah an chhuah chu a khâikhâwm ta a. Hêng malsâwmnate hi Pathianin Kristaa a thil siamte a tihpumkhat theihna atâna a duan a ni.

Krista chu inpumkhatna hnâr a nihzia hi Efesi 2:11–22-ah pawh sawi chhonzawm lehin, chutah chuan Krista chu mi zawng zawngin intluk tlâng taka Pathian an pawh theih nâna indâidanna bang lasawntu anga sawi a ni. He lâi thu hian Juda-te temple-a dâidanna bang an siam kha min ngaihtuah chhuahtîr a, kha bang piah lamah kha chuan Juda mi ni ve lote chu an luh ve theih miao loh avângin Gential-te chuan Pathian pawh an be ve thei lo tihna a ni. Krista thihna khân he dâidanna bang hi entîrna hmangin a rawn thiat ta a, chuvâng chuan Juda-te leh Gentail-te chu انگکھت rengin Pathian nên an lo inrem thei ta. Mahse inrem thei tate chu Juda-te leh Gentail-te chauh an ni bîk lo tih hriat tûr a ni.

Paula chuan Krista thihna khân indâi danna bang chi hrang hrang—chî leh chî inkâra awm ang chi hi a ni emaw, hausa leh rethei inkâra awm ang chi hi a ni emaw, mipa leh hmeichhia inkâra awm ang chi hi a ni emaw—a zavâiin a tichim vek tawh niin a ngâi. Chuvângin mi zawng zawng hian Pathian an pawh thei vek tawh a, a chhandamna ropui tak pawh an chang thei theuh bawk a ni.

Ngun takin ngaihtuah teh: Kristaa thlarau lam malsâwmna tinrêng nei tih hi eng nge ni a awmzia? Vân hmuntea

malsâwmnate khian tâna kan nun hman mêkah hian tangkâina a rawn nei em? Efesi khuaa mite hnêna lehkhathawnah hian Pathianin mal min sâwm a tum chhan leh châk chhan kan hriatthiam theihna tûr eng thilte nge awm? Chu a thiltum chu inpumkhatna kan neih phah theih nân tangkâina a awm rêng em?

II. Inpumkhatna Hnâr nêna inzawma awm rengin (*Efesi 4:1–6*)

Kristaa Pathianin thil min lo tihsak tawh azârah taksa hmun khat, Thlarau pakhatin a luah leh beiseina thuhmun neia nung kan lo ni ta a (*Efesi 4:4*). Lalpa thuhmun leh rinna thuhmun kan intâwm a, chu chu baptisma thuhmun channa hmangin kan lantîr thîn baw. A thil siam zawng zawngte an lo inpumkhat vek theihna tûr hian Pathian chuan thil a ti tam hle mai, chuvâng tak chuan Kristian nia inchhâl tawh phawt chu chu inpumkhatna vawng nung tûr zâwng a nung tûra koh an ni. Efesi 4–6 hian hetiang inpumkhatna min vawn nuntîr zêl thei tûr ngaihtuahna leh thilthihte chu a sawi nghe nghe baw. Chutiang ngaihtuahna a sawite zînga a pawimawh zual thenkhat chu inngaihtlâwmna (*Efesi 4:2*) te, thuhnuairawlhna (*Efesi 4:2*) te, dawhtheihna (*Efesi 4:2*) te, thu dik tak sawi thîn (*Efesi 4:25*) te, hmangaihna (*Efesi 5:1*) te, intûkluhna (*Efesi 5:22, 23*) te leh thuâwihna (*Efesi 6*) te a ni.

Amaherawhchu, Krista nêna kan inzawm loh chuan kan inpumkhat thei tak tak ngâi lo vang. Chutiang a nihzia chu Efesi lehkhathawna “ama zâra” (chu chu Kristaah tihna a ni) malsâwmna kan chan zawng zawng a sawi hian a tilang Chiang hle (*Efesi 1:4, 7, 9, 10, 13*). Johana phei chuan Chiang leh zuala sawiin, Krista nêna inzawm a tûlzia chu grêp hruï leh a pêngte tehkhin thu hmangin a sawifiah a (*Johana 15:1–17*).

Grêp pêngte chu a nunna hnâr a hrui pui nêna a inzawm a nih chauhin a nung thei a, a ̣hang thei bawk. Kristan min tân nâna thil a tihah chuan rinna kan nghah a, a thihna leh thawhlehaa baptisma kan chan hian nunna, thiltihtheihna leh inpumkhatna Hnâr nêna chuan kan inzawm ta a ni. Amaherawhchu, baptisma channa ngawr ngawr hi chuan nunna hnâr nêna inzawm chhonzawm zêlna a siam hran chuang lo tih hria ila. Rah kan chhuah theih nân Krista nêna inzawm kan tum chhonzawm zêl ang a, mi dangte nêna inhmangaih tawna awmin thuhnuairawlh takin kan awm tlâng bawk tûr a ni. Chuvângin Krista nêna inzawma awm rengna chuan mi dangte nêna inpumkhatin min awmtîr thei a. Krista kan hnaih poh leh kan vêla mite nêna kan inlaichînna pawh a ̣ha lehzual ngei ang.

Ngun takin ngaihtuah teh: Eng tiang takin nge “Kristaah” chuan kan awm? Pathianin nei se min duhsak êm êm rah chhuah nun leh siam thar nun chu a taka kan lo chan theih nân eng tin nge Krista nêna kan inzawm reng theih ang?

RAHBI 3—A taka nunpui tûr

ZIRTÎRTÛTE TÂN BÎK: Krista chu kohhran inpumkhatna Hnâr ni tho mah sela, kohhran member tinte hi kohhran inpumkhatna vawng nung tûra koh kan ni ̣heuh bawk. I class member-te kha kohhran tâna Pathian thiltum chu tihhlawhtlina a awm theih nân nunna leh inpumkhatna Hnâr nêna inzawm reng a ̣lzia hrethiam tûrin pui ang che.

Sawi ho tûrte:

❶ Eng vângin nge Efesi lehkhathawn bung tîr lama malsâwmna chi hrang hrang a sawite hian Pathian thil siamte inpumkhatna lam a hawi hlawm?

❷ Krista chu inpumkhata thlentirtu a nih a, Kristian zawng zawngte inpumkhatna chu amah Kristaa innghat a nih baw k si chuan kohhran member tinte hian kohhran inpumkhatna tûr kawngah hian eng nge tih theih an neih ve?

❸ He thu, Ellen G. White-in a ziah hi sawi ho rawh u: “Hrui dang pêng leh a kûngpui chu inzawm tha hle-in lang mah se, inzawmna tak tak an nei chuang lo thei tlat. Chutiang a nih chuan a thang thei lo vang a, rah a chhuah thei hek lo vang. Chutiang bawkin Krista nêna inzawm ve ni awm taka lang, mahse rinnaa amah nêna inzawmna tak tak neih si loh hi thil awm thei a ni. Kristian sakhua vawmna chuan kohhran huan chhûngah mi a dah thei pawh a ni maithei e; mahse an nungchang leh thiltih dân chuan Krista nêna inzawm tak tak an ni nge ni lo tih tilang ang.”—Ellen G. White, *Chatuan Nghahfâk*, p. 660.

❹ Efesi lehkathawna Paulan rilru puthmang tha hrang hrang a sawite zîngah hian kohhran inpumkhatna leh inlungualna vawn nun zêl a nih theih nân eng hi nge pawimawh ber nia i hriat sawi la. I chhânna chu a dik ngei a ni tih tichiang tûrin entîrna i sawi baw k dân nia.

RAHBI 4—Boruak siam rawh

ZIRTIRTÛTE TÂN BÎK: Krista chu inpumkhatna leh inlungual tlânna atâna mi pawimawh ber a ni tih thu hi ngaihruatna mai ni angin a lang pawh a ni maithei e. Mahse chutiang chu ni mai lovin, Krista thiltih hi inpumkhatna a thlen theihna tûrin a pawimawh êm êm a ni tih i class member-te hnênah khân sawifiah rawh.

Tih tûrte:

❶ Zirlâiin a sawite hi a awmzia in hriatthiam theih nân a lem nêh hrilhfiah ang che. Chutah chuan Krista hi inpumkhatna a thlen theihna tûra mi pawimawh ber a nih dân zia k lang ngei baw k la.

- ②Lehkha khawng hmangin emaw chabi lem lian tak tak siam la. Chûng chabi lemahte chuan hêng a hnuai thute hi pakhat zêl ziak la, tichuan i class member-te hnênah i sem ang a, a kêr âwl lâiah hian i dah khahtîr dâwn nia.
- a. Krista hi . . . nêna kan inlaichînna tihthat leh zual nâna mi pawimawh ber a ni.
 - b. Kristia hi . . . nêna kan inkâra dâidanna bang awm tihkian nâna mi pawimawh ber a ni.
 - c. Krista hi . . . chungchânga Pathianin ka nuna tum a neih hriat theihna tûra mi pawimawh ber a ni.
 - d. Krista chuan min ngâidâm tawh a, chuvângin kei paw'n . . . ka ngaihdam ve a ngâi a ni.
 - e. Krista chuan ka chungah zahngaihna a lantîr tawh a, chuvângin kei paw'n . . . chungah zahngaihna kan lantîr ve a ngâi a ni.

An dah khah theuh hnu-ah i khawn khâwm ang a, in classroom pindan bangah i târ dâwn nia.